

Η ΠΑΛΙΑ ΑΘΗΝΑ ΣΑΝΑΞΗ

Ραδιοφωνική έκπομπή δια
τήν 8ην Δεγούστου 1971
ήμέραν ΚΥΡΙΑΚΗΝ
καί Ώραν: 21.45 - 22.15

Τήν έκπομπήν παρουσιάζουν
ὁ ΚΩΣΤΑΣ ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ
καί ὁ ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ.
Τραγουδᾷ ἡ ΚΑΛΙΩ
Δ Ε Ν Α Ρ Δ Ο Υ.

126^m

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γιάγγο μου ἀγαπητέ, ἔχω μιᾶ ἰδέα.
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Τήν ἀκούω.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πᾶμε στήν Κηφισιά ;
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Τί νά κάνωμε στήν Κηφισιά ; Νά καθήσωμε κάτω ἀπό τόν πλάτανο, ἐπεὶ ὅπου καθότανε ὁ παλιός μουσικοσυνθέτης Νικόλαος Κόκκινος μέ τήν κηθάρα του καί ἔγραφε τίς καντάδες του ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ὁχι βέβαια. Πρῶτα πρῶτα αὐτός ὁ ἱστορικός πλάτανος τῆς πλατείας τῆς Κηφισιάς, δέν ὑπάρχει πιά. Τόν ἔφαγε ἡ πρόοδος καί ὁ πολιτισμός.
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Τότε τί νά κάνωμε στήν Κηφισιά ; Νά δοῦμε τὰ ἀρχέγονα ἀμαξάνια μέ τό ἕνα ἄλογο, τὰ π ἐρίφημα μόνιππα τῆς παλιᾶς ἐποχῆς πού οἱ Ἀθηναῖοι τὰ ἀποκαλοῦσανε Μ α ρ ί κ ε ς ; 'Αλήθεια, μιᾶ καί ἦρθε αὐτή ἡ κουβεντα, γιά ποιόν λόγο αὐτό τό μόνιππο ἐλέγετο Μ α ρ ί κ α ; 'Από ποῦ καί πῶς ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πρῶτα πρῶτα πῶς τό ξέρεις ἐσύ αὐτό ; Πῶς ξέρεις ὅτι τὰ μόνιππα ἀμαξάνια τὰ λέγανε οἱ παλαιοί Μ α ρ ί κ ε ς ;
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Νά ἐπρόλαβα κι' ἐγώ μερικά μόνιππα, τὰ τελευταῖα ἴσως πού κυκλοφοροῦσαν στήν 'Αθήνα καί ὁ κόσμος τ' ἀποκαλοῦσε ἔτσι. "Ἐλεγε ὁ καθένας : Θά πάρω μιᾶ Μ α ρ ί κ α νά πάω γλήγορα. Ποτέ δέν μπόρεσα νά μάθω γιατί τὰ λέγουμε Μ α ρ ί κ ε ς.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί ἀμφιβάλλω ἂν ὑπάρχη κανένας παλαιός ἀθηναῖος πού νά τό ξέρη αὐτό. Οὔτε κι' ἐγώ τό ἤξερα, μά τό ἔμαθα κάποτε.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Ἄσφαλῶς. Ὅπως λέγανε καί οἱ Λατῖνοι, νέμο νάτους ντόκτους. Οὐδείς ἐγεννήθη πεπαιδευμένος. Ὅτι μαθαίνομε τό μαθαίνομε ἀργότερα. Λοιπόν ; Ἄνυπομονῶς να μάθω γιά τίς Παρίκιες.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἡ ἱστορία ξεκίνησε ἀπό μιᾶ γιάφφα διηγή μου. Πρώτου μεγέθους γιάφφα γιά τήν ὁποία ὅμως, δέν εὐθύνομαι ἐγώ. Ἐδῶ καί εἴκοσι χρόνια ἐδημοσίεψα σέ μιᾶ ἐφημερίδα ἕνα μυθιστόρημα σχετικό μέ τήν διπλή αὐτοκτονία τῆς Μαίρης καί τοῦ Μιμήκου, εἶχα γράψει ὅτι ὁ Μιμήκος γιά νά πάη στό ραντεβού του μέ τήν Μαίρη ἔπαιρνε ἕνα μόνιπο. Ποῦ ἐτηλεφώνησε τότε ὁ μακαρίτης ὁ Κοτζιάς, ὁ δήμαρχος, ὅτι τήν ἐποχή πού σκοτώθηκε ὁ Μιμήκος καί ἡ Μαίρη, στά 1893, δέν ὑπῆρχαν ἀκόμη μόνιπα στήν Ἀθήνα, ἀλλά μονάχα ἀμαξιαμέ δύο ἄλογα. Τόν ρώτησα τότε, γιατί αὐτά τά μόνιπα τ'ἀποκαλοῦσανε Παρίκιες καί μου ἔδωσε μιᾶ δικαιολογία, μιᾶν ἀπάντησι πού ἐγώ τήν βρήκα μᾶλλον ἀπίθανη...

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Ἐέρω τί σοῦ εἶπε, γιατί μου τό ἔχεις ξαναπεῖ. Τώρα τό θυμᾶμαι. ὅτι ἕνας παλαιός ἀθηναῖος ἀμαξῆς, εἶχε στό μόνιπό του ἕνα ἄλογο θηλυκό, μιᾶ φοραδίτσα πού τήν ἔλεγε : Παρίκα. Ὅταν ξεκίνοῦσε, ἔδινε μιᾶ στράνα στόν ἄέρα μέ τό καμουτσίκι του καί φώναζε : Ἄντε Παρίκα, πάμε... Αὐτό δέν σοῦ εἶχε πεῖ ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αὐτό ἀκριβῶς μά ἐγώ δέν τό χώνεψα. Πήγα λοιπόν στήν πλατεία Ψυρῆ ὅπου ἤξερα ὅτι ~~αὐτός~~ ἐσύχναζε σ' ἕνα παλαιό καφενεῖο κάποιος ἀμαξῆς ἡλικίας ἐνενηντα ἑτῶν, ὁ Χρήστος. Τόν βρήκα καί τόν ρώτησα. Γέλασε μέ τήν ἐξήγησι πού μου εἶχε δώσει ὁ Κοτζιάς καί μου εἶπε : Ὁχι... Αὐτά τά μόνιπα τά φέρανε ἀπό τήν Ἰταλία καί ὅπως σήμερα κάθε αὐτοκίνητο ἔχει γραμμένη τή μάρινα τοῦ ἐργοστασίου του, ἔτσι καί τότε αὐτά τά μόνιπα, ἀναγράφανε στό πίσω μέρος τοῦ ἀμαξιοῦ, τήν μάρινα τοῦ ἐργοστασίου : Καρροτσιέρε : Ἀμαξοποιός δηλαδή, Ἀλφρέντο Παρίκα.

- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Τώρα τό κατάλαβα καί είλικρινώς, είναι πολύ λογική αύτή ή εξήγησις. Όμως φύγαμε από τήν Κηφισιά καί πέραμε στά μόνιππα Δέν θέλεις νά ξαναγυρίσωμε στήν Κηφισιά ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ας ξαναγυρίσωμε. Καί σήμερα έχει τήν ποσομική της επιδήλωσι ή Κηφισιά, σέ χρόνια όμως παλαιότερα, γύρω στά 1900 έδω κι' έβδομηντα χρόνια, ή Κηφισιά έθωρετο ή μοναδική έξοχή της άριστοκρατικής 'Αθήνας.
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Αυτό τό καταλαβαίνω. Σήμερα τά δεκατέσσερα χιλιάμετρα πού χωρίζουν τήν 'Αθήνα από τήν Κηφισιά, είναι υπόθεσις δέκα λεπτών της ώρας μέ τά αυτοκίνητα. Άλλοτε όμως ό άθηναίος, χρειάζότανε μία δλοήληρη ώρα καί περισσότερο άκόμη για νά πάη στήν Κηφισιά μέ τόν σιδηρόδρομο, μέ τό άνειδιήγητο ένεύο **θ ε ρ ί ο** όπως αποκαλούσανε τόν σιδηρόδρομο της Κηφισιάς οί άθηναίοι.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πραγματικά φαίνεται πώς ήτανε μαρτύριο ή μετάβασις στήν Κηφισιά μέ τόν προπολεμικό παλαιό σιδηρόδρομο, αφού αύτή ή διαδρομή σατυριζότανε στίς παλαιές επιθεωρήσεις συχνότατα. Διάβασε έδω Γιάγιο μου δυό δίστιχα σχετικά μέ τήν διαδρομή της Κηφισιάς.
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ (Ο Διαβάζει) Σέ καρτερώ στήν Κηφισιά ώραία μου κοίωνα
μά βχι μέ σιδηρόδρομο. Κ αβάλλα σέ χελώνα !
'Ωραία πού είναι ή Κηφισιά. Πηγαίνεις καί ~~αυτοκίνητο~~
μ'έν πās μέ σιδηρόδρομο... τρεις ώρες ^{χαζεύεις} ταξιδεύεις.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Αφού καί όταν έγινε ό περόφημος ένωτικός σιδηρόδρομος, τό Σεμπλόν 'Οριάν πού συνέδεσε τήν 'Ελλάδα σιδηροδρομικώς μέ τήν Εύρώπη, έγραφε ό Πάμπης "Αννινοσ ό εύθυμογράφος της εποχής :
- Ω, πώς αλλάζουν οί καιροί. Ω τέμπορα, Ω μόρες...
ή Πηγαίνεις τώρα ή Παρί, σ'έξηντα δύο ώρες
Καί για νά πās ή ~~Κηφισιά~~ Κηφισί - 'Εξηντα δύο καί μισή
- ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ 'Απ'δλα αυτά βέβαια, γίνεται έντιληπτό γιατί ή Κηφισιά ήτανε άπροσπέλαστη για τόν λαό...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Έτσι λοιπόν ή Κηφισιά, ήτανε ό τόπος τής κοσμικής συγκεν-
 τρώσεως τής άνωτέρας τάξεως τής Αθήνας, τών πλουσίων που
 δέν πήγαιναν ποτέ μέ τόν σιδηρόδρομο, παρά μέ τά ιδιωτικά
 τους άμάξια, τά λαντώ καί κυρίως τίς βιτώριες μέ τά δύο έλο-
 γα. Φυσικά, δέν ήτανε λίγες οί άριστοκριάτισσες άθηναίες που
 πήγαιναν έφιππες στήν Κηφισιά, κυρίως για νά επιδείξουν μά
 καινούργια τουαλέττα άμαζόνος, μέ μακρυά καί φαρδειά φούστα
 καί τό πολύ μεσάτο μπουστάκι μέ τά χρυσά κουμπιά καί τίς
 έπωμίδες...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί φαντάζομαι ότι θά ήτανε χάρμα αυτό τό ντύσιμο τήν ώρα του
 χορού... Φαντάσου νά στροβιλίζονται οί κομπές άμαζόνες, κρα-
 τώντας μέ τό άριστερό τους χέρι τήν ούρά τής φούστας για νά
 μήν μπερδεύεται στά ~~πλήθους~~ βήματα του μ π ο σ τ ό ν !

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τό μπουστόν ! Που τό θυμήθηκες Γιάνγιο μου τό μ π ο σ τ ό ν !
 "Εχομε μιλήσει τόσες φορές για τους παλαιούς χορούς, μά τό
 μπουστόν δέν έτυχε νά τό αναφέρουμε ποτέ.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Φαίνεται πως ήρθε ή ώρα του σήμερα. Στην πραγματικότητα δέν
 ήτανε παρα ένα βάλς, μέ τά ίδια βήματα άκριβώς, τόν ίδιο ρυθ-
 μό : τρία τέταρτα, μέ τήν διαφορά ότι χορευότανε ~~πολύ πιο~~
~~γλήγορα, πιο σβέλτα.~~

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ναι, ναι... 'Ο πολύς κόσμος τό άποκαλούσε : γαλλικό βάλς, μά
 ήτανε άμερικανικό, άφου τό ένομά του : μπουστόν, ήτανε παρμένο
 από τήν άμερικάνικη πόλι Πικόστον, τήν Βοστώνη.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Κι' άφου ήρθε ή κουβέντα για τό είδος αυτού του βάλς, αξίζει νά
 θυμηθούμε κι' ένα από τά ωραιότερα δείγματά του, τό περόφημο
 Τσιριμπιριμπίν, Ιταλικής συνθέσεως, του άμερικανικής προελεύσε-
 ως γαλλικού βάλς.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τό Τσιριμπιριμπίν !... "Ένα βάλς μέ μπερδεμένη ταυτότητα όσον
 άφορά τήν ύψημοότητά του καί τήν ιθαγένεια. 'Ιταλικό, φραντσέ-
 ζικο καί άμερικανικό. "Ας μάς τό θυμίσω λοιπόν ή Κλειώ.

ΚΑΒΙΩ ΔΗΝΑΡΑΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου)

Οί γυναίκες ποροΐδεύουν
 λόγια ξέρουνε πλλά
 και τούς άνδρες τούς παιδεύουν
 μέ τά νάζια τά τρελλά

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τό Τσιριμπιριμπίν... ένα βάλς πού έγινε άφορμή νά στριφογυ-
 ρίση μιá όλόκληρη γεννεά. Κάπου εΐκοσι - τριάντα ΐως χρόνια
 χορεύανε οί άθηναίοι μ'αυτήν τήν μελωδία.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Έτσι εΐναι. Ένα παλαιό μουσικό κομμάτι, ένα τραγούδι όταν ήρε
 σε και έπιανε δέν κρατούσε από τ'ά σθνα έως τά σταφύλια, δύο
 τρεις μήνες όπως σήμερα. Μπορούσε νά χαλουχήση τόν κόσμο μιá
 όλόκληρη γεννεά

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αυτό πού εΐπες εΐναι σωστό, γιατί υπάρχει σχετικώς κι'ένα ντο-
 κουμέβτο γι'αυτήν τήν άποφι. Ένα δίστιχο του Σουρή γιά τίς
 άθηναίες : θα μπορούν οί 'Αθηναίες - κι'οί μεσόκοπες κι'οί νέ-
 ες

άπό τά μικρά τους χρόνια, ως του βίου τήν καμπήν
 νά χοροπηδάνε όλες μέ τό Τσιριμπιριμπίν !

"Ας ξαναγυρίσωμε όμως στήν Κηφισιά.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ναι, στήν Κηφισιά, πού συνειέντρωνε τότε τό άνθος της άθηναϊ-
 κής ποιωνίας.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Όχι μόνο της άθηναϊκής ποιωνίας. Σιέφου ότι όλοι οί πλούσι-
 οι όμογενεις της 'Αλεξανδρείας και του Καΐρου, έρχόντουσαν
 γιά θερινές διακοπές στήν 'Αθήνα, γιά νά πάνουν εΐκοσι ένα
 λουτρά στο λουτράκι, ή στήν Αΐδηφό και νά μείνουν και δεκαπέν-
 τε μέρες στήν Κηφισιά...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Σ'ένα από τά δύο της μοναδικά και όνομαστά ξενοδοχεία : Του
 'Απέργη ή του Μελλά.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πάλιστα και μπράβο πού τό ξέρεις Γιάννη μου. Σ'αυτά τά δύο
 άνεγνωρισμένα ξενοδοχεία, όπου γινόντουσαν τακτικά όχι μόνο
 γιάρντεν πάρτυ, μέ χορό, αλλά και οί περίφημες έκδηλώσεις της
 παληής 'Αθήνας, τά Η π α ζ ά ρ ή φιλανθρωπικές άγορές...

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Τί ακριβώς ήτανε αυτές οι φιλανθρωπικές αγορές που είπες ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Όταν τά οικονομικά ενός φιλανθρωπικού Συλλόγου, δέν πήγαιναν πολύ καλά, ο Πρόεδρος του Συλλόγου, του Παρνασσού νά πούμε που είχε σχολές άπόρων παιδών, ή του "Ορφανοτροφείου Κατζηνώ-στα ή του οίκου τών τυφλών που ήτανε στην Καλλιθέα, προσπαλού-σε τίς γυναίκες και τίς κόρες τών μελών του Συμβουλίου και τίς παρακαλούσε νά οργανώσουν μιá " Φιλανθρωπική "Αγορά " ή όπως τήν αποκαλούσαν τότε κοσμητώπερα ένα Μ π α ζ ά ρ .

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Και τί ήτανε αυτά τά Μ π α ζ ά ρ ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Σου είπα : ή πιο κοσμητή και ποιωνική επιδήλωση μέ τήν δικαιο-λογία και τήν προαύυφι τής φιλανθρωπίας. "Ο ενδιαφερόμενος Σύλλογος ένοίμαζε μιá αίθουσα, του Παρνασσού, του Ζαπκείου, του Ξενοδοχείου τής Με γάλης Βρετανίας ή του Ξενοδοχείου "Απέρ-γη τής Κηφισιάς και ^{διοργάνωνε} ~~επιχειρήσεως~~ τήν φιλανθρωπική αγορά. Οι κυρί-ες τής "Επιτροπής, τοποθετούσανε στην σειρά τραπεζάκια, σκεπα-σμένα μέ λευκά τραπεζομάνδηλα και άπλώνανε επάνω διάφορα αντι-κείμενα που τά έφερναν μόνο ε τους οι κυρίες τής "Επιτροπής.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Δηλαδή, τί είδους αντικείμενα ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ότι μπορείς νά φαντασθής. Πρώτα πρώτα διάφορα παιγνιδάκια, τόπια, κουιλάκια, παραγμιλοζάκια, σβούρες δλα φτηνοδουλειές δηλαδή, ύστερα διάφορα ψευτο-κομφοτεχνήματα, μικρά άνθοδοχετα, άγαλματάκια, στεψοδοχετα, σιγαροθήκες, βελονοθήκες, μικρά κά-δρα για φωτογραφίες, ό τι μπορούσες νά φαντασθής σου λέω...

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Και πόσα ήτανε αυτά τά μικρο-άντικείμενα ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Και δυό και τρεις χιλιάδες πραγματάκια. Στο άναμεταξύ πουλούσαν είσιτήρια μετά λαχνοϋ προς πέντε δραχμές τό ένα.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Τώρα μάημα στο νόημα. Τά είσιτήρια μέ τόν λαχνό τους μαζί θα ήτανε άριθμημένα. Και τά έκτεθειμένα αντικείμενα επίσης άριθμη-μένα. "Έτσι, κάθε είσιτήριο μετά λαχνοϋ κάτι θα κέρδιζε.

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ** Ἄκριβῶς αὐτό γινότανε. Ἐννοεῖτε ὅτι οἱ περισσότεροὶ Ἀθηναῖοι δὲν ἀγοράζανε ἓνα εἰσιτήριο μέ λαχνό, ἀλλὰ δέκα εἴκοσι καὶ πενήντα καμμιά φορά, γιὰ νὰ ἐνισχύσουν τὸν σύλλογο ἀφ' ἑνός καὶ γιὰ νὰ ἐκανοποιήσουν τὴν κυρία ἢ δεσποινίδα ποὺ τοὺς εἶχε ἐπισκεφθεῖ γιὰ νὰ τοὺς πουλήσῃ εἰσιτήρια...
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ** Μὲ ἄλλα λόγια αὐτὴ ἡ πώλησις τῶν εἰσιτηρίων, ἦτανε ἀφορμὴ ἑνός φλέρτ. Θαντάζομαι ὅτι θὰ ἐλέγοντο ἕρμετὰ πειράγματα κατὰ τὴν διαδικασίαν τῆς πωλήσεως τῶν εἰσιτηρίων.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ** Εἶναι γνωστὴ ἡ στιχομυθία μεταξὺ μιᾶς ὄραιότατης Ἀθηναίας κυρίας καὶ τοῦ δημοσιογράφου Σπανδωνῆ ποὺ ἦτανε πνευματωδέστατος. Γινότανε μιὰ φιλανθρωπικὴ ἀγορὰ γιὰ τὸν οἶκο τῶν τυφλῶν. Μιὰ κυρία τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπεσκέφθη καὶ τὸν Νικόλαο Σπανδωνῆ, ποὺ ἦτανε γνωστός γυναικῆς καὶ πάντα ἕτοιμος νὰ φλερτάρῃ. Κύριε Σπανδωνῆ, τοῦ εἶπε ἡ ὄμορφη Ἀθηναία, θὰ πάρετε βέβαια κανένα εἰσιτήριο γιὰ τὸ Ἰνπαζάρ τοῦ οἴκου τῶν τυφλῶν... Κυρία μου, τῆς ἀποκρίθημε ὁ Σπανδωνῆς, δεδομένου ὅτι καὶ ὁ ἔρωτας εἶναι τυφλός, θ' ἀγοράσω δύο. Τότε ἡ κυρία τοῦ ἀποκρίθημε : Νὰ αὐτὴν τὴν στιγμήν ὁ τυφλὸς ἔρωτας δὲν βρῖσκεται στὸ Ἄσσυλο... βρῖσκεται μπροστὰ σας καὶ προσπαθεῖ νὰ σᾶς πουλήσῃ εἰσιτήρια...
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ** Τότε κιὰ ὁ Σπανδωνῆς θὰ παλάβωσε...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ** Παλάβωσε δὲν θὰ πῆ τίποτε. Τῆς ἀγόρασε εἴκοσι εἰσιτήρια τῶν πέντε δραχμῶν, δίνοντας τὸ μοναδικὸ ἑξατοστάρικο ποὺ εἶχε στὸ πορτοφόλι του.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ** Φυσικᾶ αὐτὸς ὁ αἰσθηματικὸς, νὰ ποῦμε, διάλογος δὲν εἶχε καμμιά συνέχεια. Γινότανε μόνο καὶ μόνο σάν τέχνασμα πωλήσεως εἰσιτηρίων.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ** Ἔτσι ἦτανε Γιάγιο μου τὸ φλέρτ τῆς ἀγνῆς ἐνεῖνης ἐποχῆς. Κι' ἓνα θαφές παράδειγμα γιὰ τὸν ἔρωτα τῆς ἐποχῆς, μᾶς τὸ δίνει ἓνα τραγουδάκι ἀπὸ ἐπιθεώρησι μὲ τίτλο : Αὐτὸς εἶναι ὁ ἔρωτος... Ποιὸς παλῆς Ἀθηναῖος δὲν θὰ τὸ θυμῆθῃ :

ΚΛΙΒΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου)

Κρυφές, κρυφές ματιές, γλυκά λογάκια
 αλλά πειράγματα και αναστεναγμοί
 παντάδες, σερενάτες, ραβασάνια
 κι' ένα φιλί σέ πονηρή στιγμή

Κι' αν νάνη τάχα πώς δέν σέ προσέχει
 κι' ο έρωτάς σου δέν τήν συγμνεϊ
 τόν νοῦ της μοναχά σ' έσένα έχει
 και θά τό δῆς μέ λίγη ύπομονή.

Αυτός, είναι ο έρωσ - γεννιέται μέ μιá ματιá
 σάν τήν φωτιá ανάβει - και πάλι σβύνεται σάν τήν φω-
 τιá.

2.

'Από τήν ώρα που τήν πρωτοείδες
 κι' εκείνη άδιαφόρησε σιληρά
 γεννήθηκαν στήν σιέφι σου έλπίδες
 και φούθωσε ή καρδιά σου μέ χαρά

Κι' εκείνη δείχνει πώς δέν σέ κοιτάζει
 και διαρκώς σου νάνει τήν καρδιά
 αλλά τό ~~αλλά~~ σῆμο, κάποτε ώριμάζει
 και τότε πλέον πέφτει άπ' τήν σιλιá.

Αυτός, είναι ο έρωσ - γεννιέται μέ μιá ματιá
 σάν τήν φωτιá ανάβει - και πάλι σβήνεται σάν τήν φωτιá

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Είμαι βέβαιος ότι θά αναστατωθήκανε άρκετοί άπροαταί μας,
 παλαιοί άθηναίοι μ' αυτό τό τραγουδι. Σιέφου Γιάγκο ότι ήτα-
 νε ένα τραγουδι γραμμένο έδῶ και πενήντα χρόνια από τόν άλη-
 σμόνητο φίλο και συνάδελφο τόν Αίμίλιο Δραγάτη και τό είχε
 λανσάρει στό θέατρο ή γλυκύτατη και ώραιότατη εκείνη ήθοποι-
 ός Λίζα Μπονέλλι, ίταλικής καταγωγής και σήμερα σεβαστή κυ-
 ρία Λίζα Πολίτη. "Αν τυχόν τό άκούση άπόψε, άσφαλώς κάποιο
 δάκρυ θά κυλήση στα μάγουλά της...

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ

Αυτό τό τραγουδι για τόν έρωτα, είχε γραφεί τότεμ στα 1920.
 Και σιέφου ότι, μόλις μετά δεκατέσσερα χρόνια, στα 1934,
 ο έρωτας είχε τόσο πολύ αλλάξει, που ένα σχετικό τραγουδι
 έλεγε τά αντίθετα. "Ήτανε κι' αυτό άπό έπιθεώρησι και είχε
 τίτλο : Δέν ζῆ ο έρωσ πιά ο παληός... "Αξίζει νά μῆς το θυ-
 μήση κι' αυτό ή κλει..."

ΚΑΒΙΟ ΔΕΝΑΡΑΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου)

Φεγγαρόλουστες βραδυές
πῶς μεθούσαν οἱ καρδιές
σάν ἀκοῦσαν σιγανή παντάδα
Τώρα πιά δέν συγμινεῖ
ἡ παντάδα ἡ σιγανή
μά ἡ γλήγορη αὐτοκινητάδα...

Δέν ζῆ, ὁ ἦρωας πιά ὁ παληός
καρδιές, τρελλές δέν βλέπει
ἀλλά, τίς βλέπει κίπως ἀλλοιῶς
καρδιά, μαζί καί τσέπη
Φιλί, σοῦ δίνει τώρα σπαστό
κι' ἔν δῆ, ντροπή ὀλίγη
σοῦ βγάξει ἕνα κολλαριστό
χαρτί καί σέ τυλίγει !...

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ "Ἔτσι εἶναι ἀγαπητέ μου Δημήτρη. "Όλα τὰ πράγματα ἀλλάζουν μέ
τὴν πάροδο τοῦ καιροῦ, ἀκόμη καί ὁ ἔρωτας. "Όμως ἔς ξαναγυρίσω-
με στήν Κηφισιά ...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί θά σοῦ πῶ κάτι, γιά νά ἴδῃς τί κοσμική δύναμι καί ἔλεξε στοὺς
ἀθηναίους εἶχε ἡ Κηφισιά. Στά 1885, γίνονται τὰ ἐγναίλια τοῦ σι-
δηροδρόμου τῆς Κηφισιάς, μέ εἰσιτήριο μία δραχμή καί εἴκοσι λε-
πτά. Μία καί εἴκοσι, ποσόν τεράστιο γιά τὴν ἐποχὴ ἐπειὴ δταν
λογαριάσῃς ὅτι μιά μερίδα ψητό σ' ἕνα καλό δτιατόριο ἐκόστιζε
δύδοντα λεπτά.

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Τότε λοιπὸν ἦτανε ἀκριβὸ τὸ ταξίδι στήν Κηφισιά.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αὐτό σοῦ λέω. Πολύ ἀκριβὸ. Καί γι' αὐτόν τόν λόγο ἡ Κηφισιά ἔγι-
νε τὸ θερινὸ προνόμιο τῶν ὀλίγων καί ὄχι τοῦ λαοῦ. "Όμως ἡ
κοσμική τῆς ἔλεξις ἦτανε τέτοια, ὥστε ἕνα χρόνο μετὰ τὴν ἐγνατά-
στασι τοῦ σιδηροδρόμου, δηλαδή στά 1886, ἔχομε στήν Κηφισιά
μιά χειροστατη κοσμική ἐπιδήλωσι πού τὴν ἀναφέρει καί τὴν περι-
γράφει καί τὴν εἰρωνεύεται ὁ Γεώργιος Σουρῆς.

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Στάσου καί ἐμάντευσά τί θά μοῦ πῆς : Τίς περίφημες ὄνοδρομίες
τῆς Κηφισιάς...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα, τὴν γαϊδουροκαβαλλάρια τῶν ἀθηναίων κυριῶν καί δεσποι-
νίδων, πού εἶχανε βετρελλαθεῖ μ' αὐτό τὸ νέο σπόρ : Κοῦρσες μέ
γαϊδουράκια. Τρεῖς φορές τὴν ἐβδομάδα ζούρ φίζ : Δευτέρα, Τε-
τάρτη καί Παρασκευή, γινόντουσαν ὄνοδρομίες στήν Κηφισιά.

- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Θαντάζομαι ότι οί άθηναίτες θά βρίσκων άφορμή νά ντυθοϋνε άμα-
ζόνες • Μακρυά φούστα πολύπτυχη καί φοδειά, καπελάκι μεσαι-
ωνικοϋ έπώτου μ' φτερό, ά λά ρόμπιν κούντ μαστίγιο στό χέρι
μπότες καί τά λοιπά.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τά λές Γιάνιο μου σάν νά ήσουνε μπροστά.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ "Ήτανε φυσικό λοιπόν κι' έπόμενο, μιά τέτοια κατάρτασι νά μήν
τήν άφήση άσχολίαστη ό Σουρής. Καί τί είχε γράφει :
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ορίστε, διάβασε έδώ αυτούς τούς χαριτωμένους του στίχους
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ (Διαβάζει) "Ε, άς άφήσωμε λοιπόν τά πράγματα του Κράτους
τάς κρίσεις καί διατριβάς περί τής άναιμίας
κι' ές τρέξωμε στην Κηφισιά μέ όμίλους φαειροτάτους
νά έδωμεν τών κυριών λαμπράς όνοδρομίας.
Στήν Κηφισιά, στην Κηφισιά, χωρίς άργοπορίαν
νά ψάλωμεν τήν θηλυκήν αυτήν καβαλλάρειαν !

'Ιδοϋ, ίδοϋ, κοιτάξετε έπ' όνων δεσποινίδας
μέ πλούτον καί περγαμηνάς άρχαιοτάτου γένους
μέ πέδιλα κομψότατα καί μέ περινημίδας
μεγάλως σπανδαλίζοντα τούς παρευρισκομένους.
Τί γέλια, τί τσακίσματα, τί πτερωτά καπέλλα
τί άμαξ όνειος στολή... μιά είναι μία τρέλλα !

'Οποϊον ροδοκόκκινον καί γαλακτώδες χρόμα,
τ' άύτιά του άλλά σοβαρώτατα κι' ό γάϊδαρος τεντώνει
ώς νά γνωρίζη καί αυτός ό Πήγασος, άκούμε
ποϊον φορτίον εύγενές στην ράχη του σηκώνει.
οϋδέ κλωτσά ώς βουλευτής καί οϋτε όγχανίζει
άλλά μέ σοβαρότητα βασιλικήν, βαδίζει.

Συνδιαλέξεις γαλλικάς άκούει καί ποιητάς
διότι έν στον γάϊδαρο, καβάλλα, δέν γφλλίση
μία κυρία ύψηλή, μυρίζει χωριατίλας,
κι' έως γυναίκα του λαοϋ κανείς νά τήν νομίση.
Δέν πρέπει ή καταγωγή, άγνωριστος νέ μένη
είτε είς έπνον ούγγρικόν ή ένον έπιβαίνει...

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ποδσεξες έδώ μιά σαφή νύξι του Σουρή : Είτε είς έπνον ούγ-
ρικόν ή ένον έπιβαίνει. Είναι ύπαινεγμός γιά τίς κυρίες

της παληᾶς Ἀθήνας, πού πήγαιναν πάντα καί παντοῦ ἔφιπες.

Ἀπόμῃ καί στά μαγαζιά τῆς ὁδοῦ Ἑρμοῦ, πηγαίνανε νά φωνίσουνε καβάλλα

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Δέν φαντάζομαι νά μπαίνανε μέσα στά μαγαζιά μέ τά ἄλογα.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Οχι βέβαια, τά ἔδεναν ἀπ' ἔξω, ἐκτός ἀπό τίς πολύ πλούσιες ἀθηναῖτες πού ὕταν πήγαιναν ἔφιπες, τίς ἀκολουθοῦσε πάντα μέ τό ἄλογό του ἕνας ἱπποπόμοσ.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Εἶμαι βέβαιος ὅτι εὐτήν τήν συνήθεια τῆς ἱππασίας, θά τήν πήρανε οἱ ἀθηναῖτες ἀπό τήν βασίλισσα Ἀμαλία καί τίς κυρίες τῆς Δύλης, πού γυρίζανε πάντα ἔφιπες.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί ἀπό ἄλλη μία θεοπάλαβη ἀριστοκρατίσσα τῆς ἐποχῆς ἐνεΐνης τήν κοντέσσα Τζένη Θεοτόκη, γιά τήν ὁποία θά μιλήσωμε κάποια μέρα. Τό κομικό ὄμιλος γεγονός εἶναι ὅτι στήν γαϊδουροκαβαλλερία τῆς Κηφισιάς, πολλές φορές εἶχανε καί δυστυχήματα οἱ ἀθηναῖτες γιὰτί βρισκότανε κανένα γαϊδουράκι λίγο ζόρικο πού γυρέμιζε κάτω τήν εὐγ ενική του αναβάτιδα... Καί μάλιστα, ἕνα τέτοιο ἐπεισόδιο τό ἀναφέρει ὁ Σουρῆς σ' ἕνα φύλλο τῆς ἔφημερίδας του ὁ Ρωμηός. Διάβασέ το Γιάγιο πού ἔχεις γίνει εἰδικός στήν ἀπαγγελία του Σουρῆ :

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Δημητρη μου μέ πειράζεις, μά τό δέχομαι. "ΑΣ διαβάσω λοιπόν.

Δυστύχημα στήν Κηφισιά, τό λέγομεν μέ πόνον.

Δυὸ ἀθηναῖτες εὐγενεῖς, ὀχοῦμεναι ἐπ' ὄνων

μοιραίως συνεπροῦσθησαν, ἐκεῖ πρός τό Στροφύλι

καί ἄμω ἔπεσαν κ' οἱ δυὸ... καί τρέξανε οἱ φίλοι

νά τίς σηκώσουν καί εἶδανε... ὅσα κανεῖς δέν βλέπει

καί νά τά γράφω, ἢ αἰδώς, δέν μου τό ἐπιτρέπει...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Συχνότατα πέφτανε οἱ κυρίες καί οἱ δεσποινίδες ἀπό τά γαϊδουράκια καί γινόντουσαν θέαμα τῶν παρευρισιομένων... Καί

ἔγραφε πάλι ὁ Σουρῆς : Οἱ ἐξαρθρώσεις ταπτικῆς στής Κηφισιάς τόν ὄρομο, ἢ μία στόν ἀστράγαλο, ἢ ἄλλη εἰς τόν ὄμο.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Όμως όλα αυτά τὰ επεισόδια, ἔδιναν ἓνα χρώμα στήν παληά τήν Ἀθήνα πού σήμερα δέν τό ἔχει πιά... Τί νά γίνῃ ; Τά χρόνια περνοῦν ἀγαπητέ μου Δημήτρη καί όλα τὰ παληά χάνονται, ἂν δέν βρῆσεται κάποιος νά τὰ θυμῆται καί νά τὰ θυμίζῃ. Πάντως ἐπειδὴ ἡ ὥρα μας περνᾷ, ἔς θυμηθοῦμε καί κανένα ἄλλο παληό - ἔχι καί τόσο παληό - ρομαντικό τραγούδι, φραντσέζικο αὐτό λ'εσπουάρ μέ κουναί πλύ μά πόρτε... πού εἶχε τραγουδηθεῖ στήν Ἀθήνα μέ τούς στίχους : Γιατί μέσ' τήν καρδιά μου ἡ λύπη...

ΚΛΕΙΣ ΔΕΝΑΡΑΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Γιατί μέσ' τήν καρδιά μου ἡ λύπη...

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί πάλι ἡ ὥρα μας πέρασε ἀγαπητέ μου Γιάννη καί πρέπει νά διασκόψωμε. Ἐρεβουάρ λοιπόν γιά τήν ἐρχόμενη Κυριακή, τήν ἕδισα πάντ' τε ὥρα.